

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Incitamenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.I. Exigentis

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55553)

tentiusque incitamentum sectandæ perfectionis afferri in medium haud possit hoc ipso amore DEI, virtutem solidam à nobis I. exigentis, II. merentis. Nam geminæ huic veritati: *DEUS vult, nos fieri sanctos*; *DEUS meretur, nos fieri sanctos*, magnetica quædam inest vis, ferrea etiam corda ad sanctimoniam culmen attrahendi, siquidem socia charitas suam operam junxerit. Hæc enim certò referet victoriæ palmam, quam forsitan fides, timor & spes hætenus solùm dubiam reddidere.

§. I.

DEUS vult, nos fieri sanctos.

I. **Q**UOD hæc sit voluntas DEI sanctificationis nostræ; (b) quod Is ver-^{l.} Id pro-
 lic, ut exhibeamus omnem hominem per-bant sa-
 fectum in Christo JESU; (c) quod Is cre Pa-
 jubeat, ut in omni conversatione nostra ne testi-
 sancti simus, (d) gemini Ecclesiæ Prin-monia,
 cipes Petrus & Paulus, allegatis paulò
 ante

(b) Thes. 4. v. 3. (c) Colofs. 1. v. 28.
 (d) 1. Petr. 1. v. 15.

ante verbis, adeò patenter & clarè testantur, ut in dubium id vocare absque temeritate nemini liceat.

Quin imò ipse, mortali carne vestitus, aeterni Patris Filius, qui (utpote *splendor gloriae ac figura substantiae ejus*) (e) summus orbis Magister, Legislator ac Judex est; hic, inquam, omni illa, quæ ei in cælo & in terra data est, potestate (f) suis discipulis ac per hos etiam nobis denunciat, mandatque: *estote perfecti, sicut Pater vester cælestis perfectus est*; (g) *quoniam scriptum est: sancti eritis, quoniam ego sanctus sum.* (h) Quid significantius dici? quid apertius imperari? quid enixius commendari queat? cùm simul & ratio afferatur, ob quam debeamus ad perfectionem eniti, nempe *quoniam ego sanctus sum*: & simul sanctitudinis gradus indicetur, ad quem eluctari nos oportet, nimirum *sicut Pater vester cælestis perfectus est*; quantum scilicet virium humanarum infirmitas permiserit.

Nec

(e) Hebr. 1. v. 3. (f) Matth. 28. v. 18.
 (g) Matth. 5. v. 48. (h) 1. Petr. 1. v. 15.

Nec mirum; nam auctore Aposto-
lo ideo *DEUS* & *Pater Domini nostrī*
JESU Christi . . . . *vocavit nos voca-*
tionē suā sanctā : (i) ideo *elegit nos in*
Christo ante mundi constitutionem, ut
scilicet essemus sancti & immaculati in
conspectu ejus in charitate. (1) Ita est,
ô piæ mentes! ideo illud nullius in-
digum ac sibi soli sufficiens Numen
præ tot barbaris, heterodoxis & mun-
danis *vocavit nos ad fidem Christia-*
nam & Romanam : ideo ad statum
sacerdotalem aut religiosum, *ut es-*
semus sancti : ideo *elegit nos præ tot*
aliis, in suo nihilo aut peccato reli-
ctis : ideo à tot periculis miseris-
que nos *liberavit, ut essemus inma-*
culati in conspectu ejus, & quidem in
charitate, cujus praxis in virtutis so-
lidæ exercitio consistit. Hoc com-
pendium intentionis divinæ, hic fi-
nis vocationis & electionis nostræ,
quò omnes tendere toto conatu ob-
stringimur. In summa: sanctimo-
nia hominis est voluntas Numinis.
DEUS vult nos fieri sanctos; id abun-

Pars III.

P

de

(i) 2. Tim. 1, v. 9. (1) Ephes. 1, v. 4.

226 Pars III. Cap. IV. §. I. Num. I.
de probant allata ex sacris Paginis
oracula.

Et hoc non tantum consilium, sed
omnino præceptum esse; & quidem
non tantum Religiosis, sed etiam mun-
di incolis impositum, apertè docet
S. Thomas loco inferiùs referendo;
(m) ubi asserit, etiam his æquè ac
illis ad probitatem suo statui congruam
eluctandum esse, totumque inter am-
bos discrimen solum in eo versari,
quòd votis ligati ad altiorem perfe-
ctionis apicem quàm mundani, at-
que ex fortiori titulo illuc eniti te-
neantur.

Et certè sanctitatem, quæ cujusvis
conditioni propria est, cuilibet Chri-
sti

(m) 2. 2. Q 186. a. 6. in C. & ad 2. ubi sic
loquitur: ille, qui statum religiosum assumit, non
tenetur habere perfectam charitatem; sed tenetur ad
hoc tendere, & operam dare, ut habeat perfectam
charitatem. Et ad 2. Omnes tam Religiosi quàm
Seculares tenentur equaliter facere, quidquid boni
possunt. Est tamen aliquis modus hoc præceptum im-
plendi, quo peccatum vitatur, scilicet si homo fa-
ciat, quod potest, secundum quod requirit conditio
sui status.

sti asseclæ non minùs ac lucem Soli naturalem esse, omnesque etiam mundi negotiis implicitos mortales ad illam sectandam relatis ex Matthæo verbis adstringi, pluribus locis S. Paulus non tam affirmat, quàm supponit; nam imprimis pleræque ejus ad primos Fideles, qui sæculares erant, epistolæ ita inscribuntur: *sanctis, qui sunt Ecclesiæ DEI, quæ est Corinthi*: (n) *sanctis, qui sunt Romæ*: (o) *sanctis, qui sunt Ephesi*: (p) *sanctis, qui sunt Philippis*; (q) per quod magnus ille Veritatis Præco innuit, sancti & christiani qualitatem à se invicem separari haud posse; adeoque omnes, quicunque legi huic nomen dant, etiam sectatores esse solidæ virtutis oportere.

Dein eodem teste cuncti Christo initiati, nemine excepto, *templum DEI sunt, in quo habitat spiritus DEI*. (r) Jam verò hoc *templum DEI sanctum* esse debere, (s) idem ipse asserit, in-

P 2

culcat-

(n) 1. Cor. 2. v. 1.   (o) Rom. 1. v. 6.
 (p) Eph. 1. v. 1.   (q) Phil. 1. v. 1.   (r) 1. Cor. 3. v. 16.
 (s) *ibid.* v. 17.

culcatque. Ergo secundum ejus doctrinam omnes etiam sæculares sanctitudinis sibi congruentis decet esse candidatos. Suntque viva hæc templa, quæ per baptismum fundata, & inchoata sunt, indies magis magisque attollenda, novisque sanctimoniam incrementis quotidie perficienda per gratiam Illius, *in quo* (ut asseverat Gentium Doctor) *omnis edificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino; & coedificatur in habitaculum DEI in spiritu.* (t)

Præterea, eodem instruente Apostolo, omnes, etiam mundani, sunt *membra corporis Ecclesie, cujus caput est Christus.* (u) Ergo, si auctore Bernardo probrum est, sub spinoso capite esse membrum delicatum; quanto majus monstrum erit, sub capite sancto degeneri pravitate improbum esse membrum, & purioris vitæ incuriosum? Ex quibus patet, verissimum esse, quod suprâ ex S. Thoma retulimus,

---

(t) Eph. 2. v. 21. & 22. (u) 1. Cor. 12. v. 20. & Coloss. 1. v. 18.

mus, nempe non tantum Religiosos sed etiam Sæculares obligari tendere ad perfectionem suæ conditioni respondentem; cum etiam hi sint *membra Ecclesiæ, templum DEI, filii Sanctorum*; (x) adeoque illa Christi verba: *sancti estote*, etiam pro iis non solum consilii sed præcepti rationem habere.

Nam etiam terrestribus curis additos, innocuam decet ac frugi vitam ducere: etiam hos Evangelium vult iracundiam frænare, superbiam reprimere, carnem domare, inimicos diligere, pauperibus subvenire, ac officiis suis rite obeundis intentos esse. Etiam hos Paulus *piè, justè, ac sobriè in hoc seculo vivere* jubet. (y) Ergo etiam istos DEUS æquè ac cœnobitas fieri sanctos cupit. Quamvis fatendum sit, his ultimis tum ob statum excellentiam, tum ob subsidiorum abundantiam ad sublimiorem sanctitudinis gradum, & fortiori ex titulo enitendum esse.

P 3

Proin

(x) Eccli. 46. v. 15. (y) Tit. 2. v. 12.

Proin audite cæli! audiat terra verba oris divini, (z) ejusque imperium subdita mente reveratur. Hæc dicit ille Rex potens, & metuendus nimis, (aa) sub quo curvantur, qui portant orbem: (bb) sancti estote: (cc) eritis mihi sancti: (dd) perfecti sitis & sine macula. (ee) His ergo rebeli dissenfu refragari quis ausit? præcipuè cum id jubeat ille, cui nullus similis in legislatoribus est: (ff) cujus omnia mandata æquitas sunt: (gg) qui impossibilia non jubet; imò qui etiam dat, quod jubet. Ita est, ô mortales! ut simus sancti, altissimus ille creator omnipotens imperat, (hh) cujus manus fecerunt nos, & plasmaverunt nos; qui pelle & carnibus vestit nos, ossibus & nervis compegit nos: (ii) qui proin, cum simus opera manuum ejus, (ll) exigere à nobis, quæcunque voluerit, potest. Ut simus perfecti, sapientissimus

-
- (z) Deut. 32. v. 1.   (aa) Eccli. 1. v. 8.
 (bb) Job. 9. v. 13.   (cc) Levit. 19. v. 2.
 (dd) Levit. 20. v. 7.   (ee) Deut. 18. v. 13.
 (ff) Job. 36. v. 13.   (gg) Psal. 118. v. 172.
 (hh) Eccli. 1. v. 8.   (ii) Job. 10. v. 8. & seq.
 (ll) Psal. 18. v. 1.

mus ille princeps præcipit, (mm) & cuius oculis non est quicquam absconditum: (nn) qui proin cognoscit figmentum nostrum, (oo) cui perspectæ sunt infirmitates humanæ, quem naturæ indoles, vitæ conditio, difficultatum arduitas minimè latent; & qui tamen, his insuper habitis, nos eluctari ad fantitatem mandat. Denique ut simus sine macula, vult ille sedens super thronum ac dominans DEUS, (pp) qui fortis robore est, (qq) & in cuius manu anima omnis viventis est; (rr) quam proin punire, nî obediat, quovis momento potest. Et nihilominus reperire sit aliquem, qui vanis obrentibus sibi met illudens, æquissimis hisce jussis gerere morem renuat? qui solidam pietatem viribus suis majorem & mortali fragilitate superiorem ducat? qui præcepti asperitate illius transgressionem excuset? & amplius præcipi dicat; quàm nostra imbecillitas ferat?

P 4

O quanto-

(mm) 2. Reg. 23. v. 8. (nn) Eccli. 39.
 v. 24. (oo) Psal. 102. v. 14. (pp) Eccli. 1.
 v. 8. (qq) Job. 9. v. 4. (rr) Job. 12. v. 10.

O quantopere consignata sacris Literis exempla nostram hanc repugnantiam confundunt, ac inanes hos prætextus refutant! quantopere nostram pusillanimum inertiam descripta ibidem facinora in ruborem dant! Agite, non nisi transeuntem in illa obtutum defigamus. *Ait DEUS ad Abraham: tolle filium tuum unigenitum, quem diligis Isaac, ... atque offer eam in holocaustum in uno montium, quem monstravero tibi.* Et sine mora Sanctus Patriarcha de nocte consurgens, & extendens manum, arripuit gladium, ut immolaret filium suum; (ss) licet pro- viderit, cum Isaaci capite simul omnes familiae spes eodem ictu succisum iri. Vix Abimelech suis dixerat: *quod me videtis facere, citò facite;* mox omnes, *certatim ramos de arboribus præcidentes, sequebantur ducem;* (tt) licet hostilem turrim succensuri præfens vitæ discrimen adierint. Vix desideraverat David potum aquæ de cisterna, quæ est in Bethlehem; & mox irru-
perunt

(ss) Gen. 22. v. 2, & 10. (tt) Jud. 9. v. 48. & 49.

perunt tres fortes castra Philistinorum, haustamque de cisterna aquam attulerunt ad David; (uu) licet se in evidens animarum periculum præcipites dederint. Et hæc patrarunt isti sine ulla dilatione, in re summè ardua, ad unicum imperantis nutum; cùm contra nos Christiani Supremo Numini, longè leviora & quidem sapius exigenti, auscultare abnuamus.

Jubet Is, ut eidem Abrahami exemplo hanc vel illam affectionem immolemus, quæ perfectioni & gratiæ præcipuum obicem ponit, & ferre repulsam cogitur. Illa ipsa Abimelech verba etiam Christus nobis inclamat: *quod me videtis facere, citò facite.* (xx) nam *exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci, ita & vos faciatis;* (yy) & surdis fabulam canit. Etiam Spiritus Sanctus puriori quàm David voto sicut perfectionem nostram; utque eandem avidè sectemur, continuis instinctibus nos impellit, urgetque,

P 5

que,

(uu) 2. Reg. 23. v. 15. & seq. (xx) Exod. 25. v. 40. (yy) Joan. 13. v. 15.

que, & nihilominus tanto jam tempore omnem operam ludit. Vah! quàm probrosa hæc virtutis incuria est! quàm pertinax divini jussûs neglectio!

O Superi! ergóne divina tantùm mandata, quæ tamen nostrum solummodo bonum intendunt, temerè despectui habeantur? cùm ex adverso humana, licèt magis ardua sint, & non nisi jubentis commoda spectent, tam sollicitè attenduntur. Jubet Turcarum Imperator; & mox cohortes ex tribus orbis partibus confluunt, in hostem involant, moenia scandunt, suggestus superant, ac turresevertunt. Imperat maritimus Rex; & mox apparantur classes, explicantur vela, fulcantur maria, ridentur procellæ, spernuntur naufragia, & inhospita litora fubeuntur.

Quodsi illis oggeras invicta, quæ obstant, repagula: si depingas immanes, quæ ingruent, ærumnæ: si opponas innumera, quæ occurrent, pericula:

ricula : si denique eis explices incertitudinem mercedis , quàm sperant ; vanitatem honoris , quem ambiunt ; tenuitatem lucri , quod prensant : discrimen animæ , cui se exponunt ; adversus hæc omnia Principis imperium eis impervium est scutum. *Jubet rex : imperator vult*, victrices illis reseræ sunt, queis omnia vincunt, calcant, perrumpunt.

Contra verò petit DEUS . . . .
 DEUS . . . . ô Coelites ! quantum nomen ! petit , inquam , DEUS , ut huic creatæ rei nuncium mittamus ; ut isti appetitui repugnemus , ut per hanc nostri victoriam sanctitati initium faciamus ; & tamen (vah ! probrum) lenti pigramur , surdos agimus , moras moris innectimus , ac denique omnino , re infecta , omne negotium abrumpimus. O angeli ! quid hîc ampliùs miramini ? an proterviam hominis suo Conditori ita insultantis ? num verò patientiam Numinis ista tam benignè ferentis ? Ah ! pudeat nos , *quòd mundani paratiores sint*

sint ad perditionem, quàm nos ad vitam;
 (zz) quòd illi majori cura serviant
 mundo pro pecunia, quàm nos cœlo
 pro gratia.

Et profectò auctoritas DEI impe-
 rantis non est minor quàm loquen-
 tis. Si ergo propter hanc ejus aucto-
 ritatem credimus loquenti, cur non
 etiam obedimus imperanti. Ergo
 cùm nos fieri sanctos velit, uti pro-
 bant allata ex sacris Paginis testimo-
 nia; cur tales esse non laboramus?
 Nempe quia non amamus; si enim
 summum illud ac amabilissimum Ens
 ardentè diligeremus, mox ruptis om-
 nibus obstaculis ad solidam probita-
 tem constanter tenderemus. Uti ex
 infrà dicendis patebit.

II.
 Uti &
 concessa
 hunc in
 finem sub-
 sidia.

II. Præterea de hac Supremæ Ma-
 jestatis voluntate, qua nos ad sancti-
 moniam incumbere cupit, nos non
 minùs convincunt plena manu con-
 cessa hanc in rem subsidia. Cùm
 enim divina Bonitas tam liberali abun-
 dantia

dantia nobis suppeditet perfectionis
obtinendæ remedia, evidens indicium
est, ejus Providentiam eandem quo-
que tanquam terminum intendere,
utpote ad quem adipiscendum ejus-
modi adjumenta suapte natura ordi-
nantur. Sicut enim ille, qui vult
finem, etiam de auxiliis eum conse-
quendi prospicere cogitur; ita etiam
è contrario qui potentia sanctitudinis
comparandæ subminicula subministrat,
eandem tanquam scopum respicere,
& à nobis exigere intelligitur.

Porro hæc subsidia & numero plu-
rima esse & efficacitate præstantissima,
ex dictis tota parte secunda abunde
constat. Præterea tot illustrationes,
instinctus, Sacramentorum perceptio-
nes, piarum rerum meditationes, con-
scientiæ examina, electionem ad sacer-
dotium, aut statum religiosum alia-
que his similia abundantissima esse &
efficacissima adipiscendæ sanctitatis re-
media, in aprico est. Unde pariter
colligitur, quantopere DEUS perfe-
ctionem nostram ambiat; cùm eam
nobis

nobis tanto adjumentorum apparatu
tam facilem reddat.

Ne verò in his fusiùs explicandis
prolixior excurram, non nisi unicum
ex illis in medium afferam, tale ta-
men, ex cujus solius concessione locu-
pletissimè patet, quanto desiderio no-
stram sanctitudinem Sacrosancta Trini-
tas concupiscat. Est autem id uni-
gena æterni Patris Filius, quem Ille
ideo de coelis in terram miserat, *ut
nobis esset exemplum virtutis.* (a)

Non enim Is carnem eo solùm fine
assumpserat, ut esset Servator, sed
etiam ut esset exemplar. Et hinc om-
nes, quas patravit, actiones eò dire-
xit, ut iis non tantummodo nobis
promereretur salutem, sed etiam do-
ceret pietatem. Jusserat quidem in
veteri lege Supremum Numen, ut ejus
sanctimoniam æmularemur; sed quia
excellens ille, ac omnis materiæ ex-
pers Spiritus, in gloriæ suæ statu per-
manens, nobis vitæ idea esse haud
pote-

(a) Ruth, 4, v. 11.

poterat, ideo ait Augustinus, *DEUS factus est homo, ut exhiberetur homini, quem sequeretur homo.* (b)

Propterea etiam Christus, ut datum se orbi exemplar esse probaret, vix mundum hunc fuerat ingressus, cum mox *cœpit facere, & docere;* (c) *ut qui præceptis non accendimur,* interprete Gregorio *saltem exemplis provocamur.* (d) Probè enim noverat nostri profectûs zelotes JESUS, (ut advertit S. Leo) *validiora esse exempla quàm verba, & plenius opere doceri quàm voce.* (e) Quin imò cum non nisi ultimis vitæ annis cœpisset *docere, facere* jam incepit primo statim, quo has auras usurpaverat, momento. Ut proin meritò Divinus Pater, ex alto intonans, nobis inclamet: *en! hic est filius meus dilectus;* (f) *dedit eum vobis in exemplum,* (g) *ut quemadmodum ipse fecit, ita & vos faciatis.* (h) Ejus proin

---

(b) Serm. 13. de Tempore. (c) Act 1. v. 1.
 (d) Greg. M. in Job. cap. 10. (e) Serm. de
 jejunio. (f) Matth. 3. v. 17. (g) Num. 5.
 v. 27. (h) Joan. 13. v. 15.

proin vestigia premitte; est enim *via*: ipsum audite; est enim *veritas*: ipsi adhærete; est enim *vita*. (i)

Jam verò quàm efficax perfectionis subsidium hoc Christi exemplum sit, è contrario elucescit. Si enim Servator noster regio diademate redimitus, gemmeo insidens throno, aulico stipatus famulatu, opibus & deliciis affluens, nos ad sectandam contempcionem, voluntariam pauperiem, ac appetituum moderationem hortaretur; si satur Ipse, dives, honoratus & felix beatos pronunciaret, qui pauperes spiritu esuriunt, lugent, & persecutionem patiuntur; si Ipse ad illius, in quo virtus residet, montis pedem commodè residens, ducentem ad ejus apicem, viam tantummodo nobis digito designaret, voce delinearet, illiusque asperitatem solo verborum lenimine complanaret; tunc fortassis nostra illa sanctitatis nausea leniori conniventia dignior foret.

At

(i) Joan. 14. v. 6.

At verò cùm ipse omnium egens & abjectus, miser & afflictus tolerantiae facem præferat; cùm ipse in fronte agminis omnium ducem agat, nilque nos facere aut pati velit, nisi quod ab eo fieri, aut tolerari ipsi viderimus, omnis omnino obtentus evanescit, exemplique vis cum summo pudore nostro immensum augetur. Nam eundem cruce onustum præeuntem cernere; & tamen sequi nolle: videre illum eò indigentiae devenisse, ut *ne quidem habeat, ubi caput reclinet*; (l) & tamen divitiis inhiare: intueri, quod is *exinanendo semetipsum* (m) *vermis sit & non homo, opprobrium hominum & abjectio plebis*; (n) & tamen honores ambire: contemplari eundem trahi affixum, flagellis lacerum, spinis faucium, *virum dolorum esse, scientem infirmitatem*; (o) & tamen cuticulam fovere.

Imò credere, hunc JESUM esse DEUM, Regem ac Dominum nostrum,

Pars III.

Q

strum,

(l) Luc. 9, v. 58. (m) Phil. 2, v. 7. (n) Psal. 21, v. 7. (o) Isa. 53, v. 3.

strum, à quo omnis nostra salus, ac felicitas dependet; eumque hæc omnia amore nostrî ideo agere, & perpeti, ut nos ad sui sequelam animet; ut nobis contemptus, egentia, & asperioris vitæ desiderium instillet; contrà verò deliciarum, honorum & divitiarum vilipensionem indat, ac ingeneret; hæc omnia, inquam, credere, memori cultu etiam adorare; & tamen mammonæ, mundo, & carni addictum vivere: quæ JESUS odit, amare: quæ ille amat, odisse, ac de eo proximius imitando nec cogitationem admittere; idque facere Christianum, qui teste Tertulliano æmulis moribus deberet esse alter Christus. Hæc certè tam probrosa, infidelis, ingrata, & discordans inter se fidei & vitæ dissensio est, ut omnem excusationi locum penitus adimat. Sola hæc antithesis nostram ignaviam ita confundit, ut si vel guttula adhuc generosi sanguinis in venis fluat, ad hujus prototypi imitationem inflammari nos oporteat. Exinde hujus subsidii efficacitatem metiri licet.

Quid

Quid enim? ergone minus in nobis
 efficere possit exemplum Salvatoris,
 quàm in milite Ducis? Finge amatum
 militi Ducem in hostiles muros pri-
 mum eluctari, mox omnis exercitus
 præeuntem pleno impetu sequetur. Et
 solos Christianos insequi Christum pi-
 geat? Christum, inquam, cui data est,
 omnis potestas in celo & in terra? (p)
 Christum, in cuius nomine omne genus
 flectitur cælestium, terrestrium, & in-
 fernorum? (q) Qui pro momentaneo
 & levi tribulationis nostræ supra modum
 in sublimitate æternæ gloriæ pondus pro-
 mittit? (r) Quique tibi, ô Christia-
 ne! modò velis, etiam vires dabit,
 queis possis omnia tela nequissimi ignea
 extinguere. (s) Quis nisi ignavus &
 vecors sub tanto Rege stipendia mere-
 ri, ejus vestigia premere, virtutem
 sectari, & præliari prælia Domini recu-
 fet? (t) præcipuè cum Ille, præve-
 nientis gratiæ balsamo labores leniat,
 dolores mitiget, & faciat, ut eant prava
 in directa & aspera in vias planas. (u)

Q 2

Pro-

(p) Matth. 28. v. 18. (q) Phil. 2. v. 10.
 (r) 2. Cor. 4. v. 17. (s) Eph. 6. v. 16. (t)
 1. Reg. 18. v. 17. (u) Luc. 3. v. 5.

Profectò nulla digni venia sunt, qui ad tantum hoc tamque alliciens exemplum immoti perstant; qui hæc audiunt, nec tamen *esuriunt, & sitiunt justitiam.* (x) Enimvero etiam de talibus cœlestis Magister dicere poterit, quod olim de Judæis affirmaverat: *si non venissem, & locutus fuisset eis; si non Ipfus Ego sanctitudinis callem eis prævissem, peccatum non haberent;* nunc autem cùm vitæ meæ ac mortis historiam sacris expressam Literis toties legerint; cùm nudum me in crucis effigie, doloribus & opprobriis oppletum quotidie viderint, *excusationem non habent de peccato suo.* (y) Ita est; cùm miseriarum & contemptuum aciem primus ipse fregerit; cùm ex torrente afflictionum primus ipse biberit; verbò: postquam ille cruentum torcular calcavit solus, (z) *excusationem non habent*, quicumque eum imitari detrectant.

Age ergo ô ingrate! quisquis sanctimoniam incuriosus vivis, & intueri pendu-

---

(x) Matth. 5. v. 6. (y) Joan. 15. v. 22.
 (z) Isa. 63. v. 3.

pendulum tuum è trabe DEUM. Audi eundem moritura voce exclamantem: *consummatum est*; quasi diceret: *ô Pater aeternè! opus consummavi, quod dedisti mihi, ut facerem.* (aa) *perfeci tuum circa mortales consilium.* En! ut iis solidæ pietatis amorem, ut sanctitatis desiderium persuaderem, nec sanguini nec viribus peperi. ne anima hæc viam teporis decurreret, ne dextram ad Ægypti cepas extenderet, permisi, ut manus mihi pedesque clavis terebrarentur; ut ea horreret sub capite spinoso membrum esse delicatum, huic dumeto divinum verticem indui; ne spreto ea spiritu carnem foveret, totum corpus flagris discerpendum tradidi. Et tamen (*obstupescite cæli super hoc!*) (bb) & tamen, *quæ utilitas in sanguine meo?* (cc)

Ah! frustra laboravi! frustra pauperrimus in stabulo natus, perpetuos inter contemptus delitescens vixi, summisque cruciatibus immortalis exspiravi!

Q 3

ravi!

(aa) Joan. 17. v. 4. (bb) Jerem. 2. v. 12.
(cc) Psal. 29. v. 10.

ravi! hæc eadem anima, his insuper habitis, opum hujus mundi, honorum & deliciarum æquè avida fuit, tristemque suis cupiditatibus servitutem servire perrexit. Nil cruoris in venis, nil anhelitûs in pulmonibus, nil virium in artubus, nil vitæ in corde mihi remansit, quod non prodigè effuderim, expenderimque, solùm ut ipsa perfectioni obtinendæ se totam impenderet; & tamen hanc unicè ea & semper in postremis habuit, tot inter adjumenta, torporis cœno immerfa, usque immobilis hæsit.

Edic jam, ô infelix! hæc Christo olim exprobraturo quid repones? quis misero tibi tunc sensus erit? cùm cernes efficacissimum acquirendæ sanctitudinis adminiculum suo in te effectu caruisse? Tanta Christum egisse, tam immania tolerasse, ut sanctum te efficeret; & tamen operam lusisse? non obstante divino hoc Archetypo, tamque potenti ejusdem exemplo, tamen te vanitatis ectypon permansisse? cùm experieris, aspectum Salvatoris è cruce
pendu-

penduli, qui solatii sub mortem sca-
turigo esse debuisset, moribundo tibi
non nisi terroris ac pudoris argumen-
tum fore; teque loco gaudii, quod
haurire aliàs ex plagis *Salvatoris* tan-
quam *ex fontibus potuisses*, (dd) non
nisi timorem te & angorem perceptu-
rum; ad hæc, inquam, quæ tibi tunc
mens erit?

Heu! quæ alia erit? quàm quæ
olim Regii Vatis fuerat; cùm dolens
ingemuit: *tota die verecundia mea con-
tra me est, & confusio faciei meæ coope-
ruit me.* (ee) Nam cœlum vult nos
fieri sanctos, id DEUS declarat præ-
cepto: id Christus docet exemplo: id
testantur allata ex sacris Paginis testi-
monia, nec non collata hunc in finem
tam liberaliter subsidia, præcipuè JE-
SUS nobis exemplar datus; & tamen
tantum abest, ut eo, quo par est, co-
natu comparandæ perfectioni studea-
mus, ut potius eam vix non omnis
vitæ curriculo neglectui habeamus.

Q 4

Non

(dd) Isa. 12. v. 3. (ee) Psal. 43. v. 16.

Non poterat Omnipotens Pater nobis concedere efficacius virtutis præsidium quàm suum Unigenam Filium: concessit, id suadente sua charitate infinita; submissum cœlis divinum hoc prototypon nobis imitandum proposuit; ita ut jure dicere possit: *quid est, quod potui ultra facere, & non feci?* (ff) *quid melius dare, quod non dedi?* Et tamen *quæ utilitas in utrisque?* (gg) Ut hunc imitemur, ejusque exemplo animati, sanctitatis semitam iniremus hucusque à nobis obtinere nec interposito suo tam solemni imperio potuit.

Quæ, obsecro, causa hujus mali, quæ tanti languoris origo est? Nempe nec DEUM nec Christum eo, quo decet, ardore amamus; & hinc nec illum imperantem audimus, nec istum insequi præeuntem curamus. Si utrumque debito affectu complecteremur, amor adderet alas ad sequendum: amor sufficeret vires ad obediendum; redderetque leve, quidquid in mandato

---

(ff) *Isa, §. v. 4.* (gg) *Eccli, 41. v. 17.*

dato durum, quidquid in imitatione asperum occurrit. Verbô: amor DEI pietatem solidam à nobis exigentis, hujus sectandæ efficax incitamentum foret. Nam teste Thoma à Kempis *amor leve facit omne onerosum, & fert equaliter omne inaequale: onus sine onere portat, ac omne amarum dulce ac sapidum efficit: ad magna operanda impellit, & ad desideranda semper perfectiora excitat, labores non reputat, plus affectat, quàm valet: de impossibilitate non causatur, cuncta se posse, & licere arbitratur.* (hh)

O quis ergo mihi dabit pennas, queis evolem ad flammantes illos Cœlicum thronos? quis incendet gelidum hoc pectus illis beatarum mentium ardoribus? O Seraphini! motu alarum vestrarum vel scintillulam cœlestis illius flammæ in me suscite, quæ Sanctis perfectionem adeò suavem reddidit, facilemque. Verùm huic affectioni inflammandæ sequens paragraphus ampliora fomenta suppeditabit.

Q 5

§. II.

(hh) De imit. Christi, l. 3. c. 5.